

Gezond ouder worden gericht op functiebehoud ! benaderd vanuit een levensloopperspectief

Februari 2019

**Lector dr. Ton J.E.M. Bakker
Specialist ouderengeneeskunde
Directeur Stichting Wetenschap Balans**

praktijkgericht **onderzoek**

 Stichting
Wetenschap Balans
[**www.swbalans.nl**](http://www.swbalans.nl)

**Kenniscentrum
Zorginnovatie**

Disclosure Statement

Geen conflicten of belangen met relevante organisaties of leveranciers.

Geen belangenverstrengeling vanuit sponsoring of andere afspraken waaruit verplichtingen voortkomen.

**Gezond ouder worden gericht op functiebehoud !
benaderd vanuit een levensloopperspectief**

Februari 2019

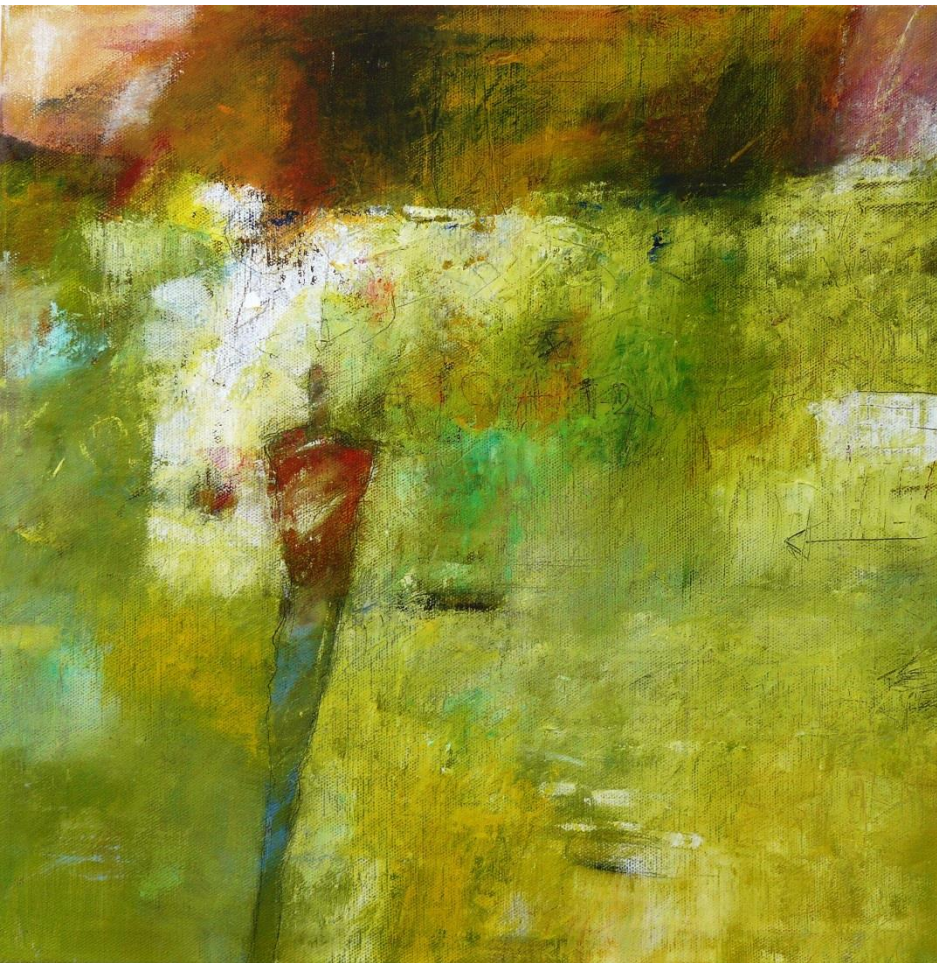
**Lector dr. Ton J.E.M. Bakker
Specialist ouderengeneeskunde
Directeur Stichting Wetenschap Balans**

praktijkgericht **onderzoek**

 Stichting
Wetenschap Balans
www.swbalans.nl

Kenniscentrum
Zorginnovatie

Ton Vroman

Agenda

- Introductie
- Functie behoud als focus
- Preventie van functiebehoud in levensloopperspectief
- Potentiele winst
- Preventie vensters
- Integrale duurzame aanpak
- Consequenties opleiding/praktijk

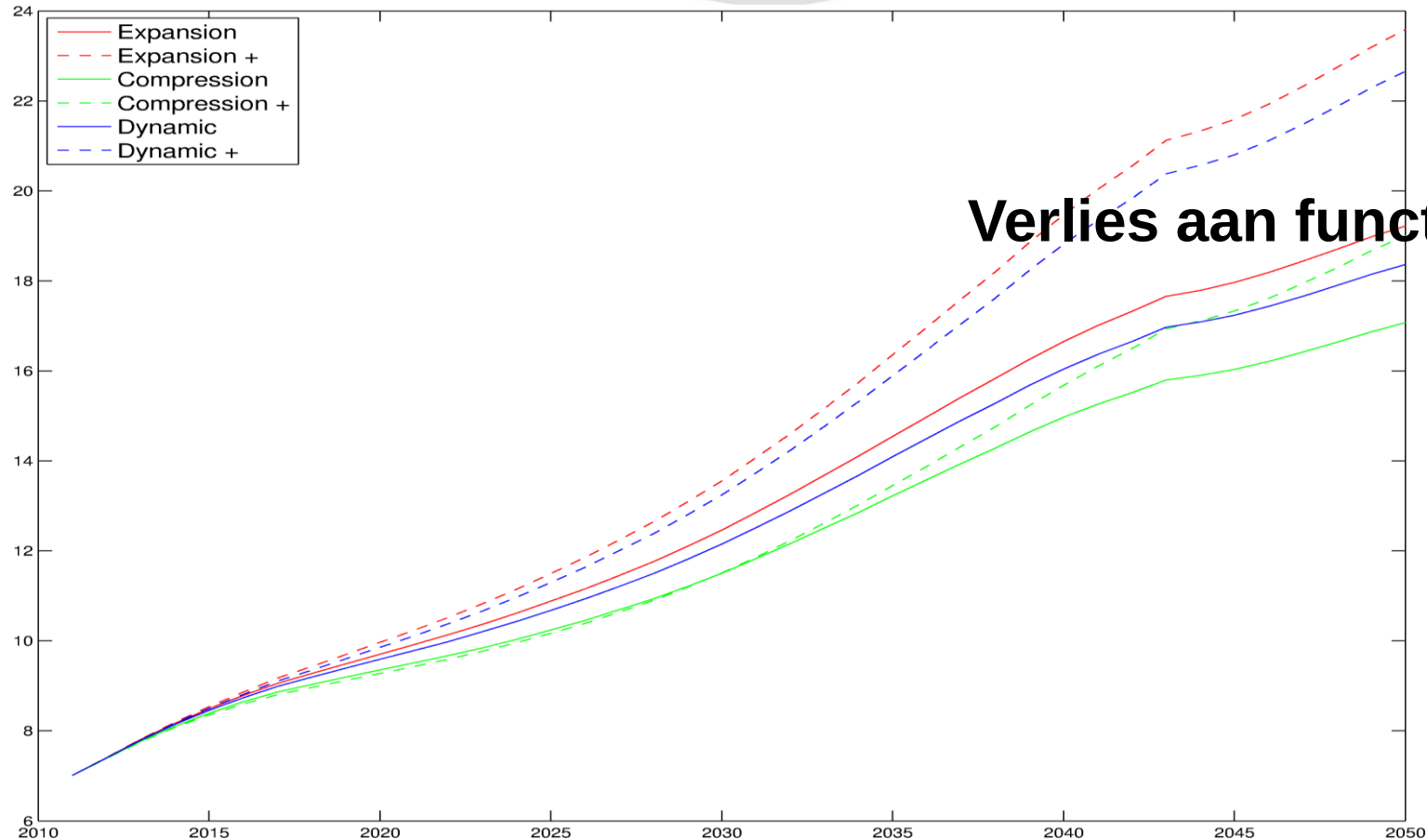

Fietsenmaker,
acrobaat (84) uit
“Buitenspel? De
kunst van het oud
worden” van Rudi
Westendorp

Algemene introductie

Langdurige zorgkostenscenario's

Euro's

Bron: Geriatriedagen 2013. Trends in levensverwachting en gezondheid en de gevolgen voor de zorguitgaven. Een scenarioanalyse. (Tilburg University: B. Wouterse, B. Meijboom, J. Polder. VUmc/EMGO:, M. Huisman, D. Deeg)

Jaren

Operazangeres,
toneelspeelster (101)
uit “Buitenspel? De
kunst van het ouder
worden” van Rudi
Westendorp.

Vitaal ouder worden

Functiebehoud als focus

Functiebehoud als focus

Definitie kwetsbaarheid SCP

- Opeenstapelingsproces (van)
- **Lichamelijke, psychische en/of sociale tekorten in functioneren** (met als gevolg)
- Vergroting kans op negatieve gezondheid (bestaande uit)
- Functiebeperkingen, opname, overlijden

* Definitie Sociaal en Cultureel Planbureau, 2011

* I. Renne, R.J.J. Gobbens. *Effects of frailty and chronic diseases on quality of life in Dutch community-dwelling older adults: a cross-sectional study.* Clinical Interventions in Aging 2018;13; 325-334

Functiebehoud als focus

Definitie kwetsbaarheid SCP

- Opeenstapelingsproces (van)
- **Lichamelijke, psychische en sociale tekorten in functioneren** (met als gevolg)
- Vergroting kans op **verlies van gezondheid** (bestaande uit)
- Functiebeperking, opname, overlijden

Functiebehoud centraal

* Definitie Sociaal en Cultureel Planbureau, 2011

* I. Renne, R.J.J. Gobbens. *Effects of frailty and chronic diseases on quality of life in Dutch community-dwelling older adults: a cross-sectional study.* Clinical Interventions in Aging 2018;13; 325-334

Functiebehoud als focus

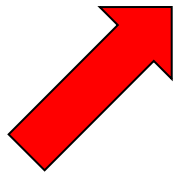
Prevalentie kwetsbaarheid (65+)

- 2007: 600.000
- 2030: 1.000.000

P.M.: per jaar 3% kwetsbare ouderen erbij van wie 1,5% overlijdt

Dementie:

- 2050: $\pm$ 500.000 dementie patiënten

Wie zijn dit?

(Bron: Sociaal Cultureel Planbureau)

Preventie van functiebehoud in levensloopperspectief

Preventie van functiebehoud

Preventie in levensloopperspectief:

% reductie kans op Dementie ?

% reductie welvaartsziekten (DM; Cardiovasculair) ?

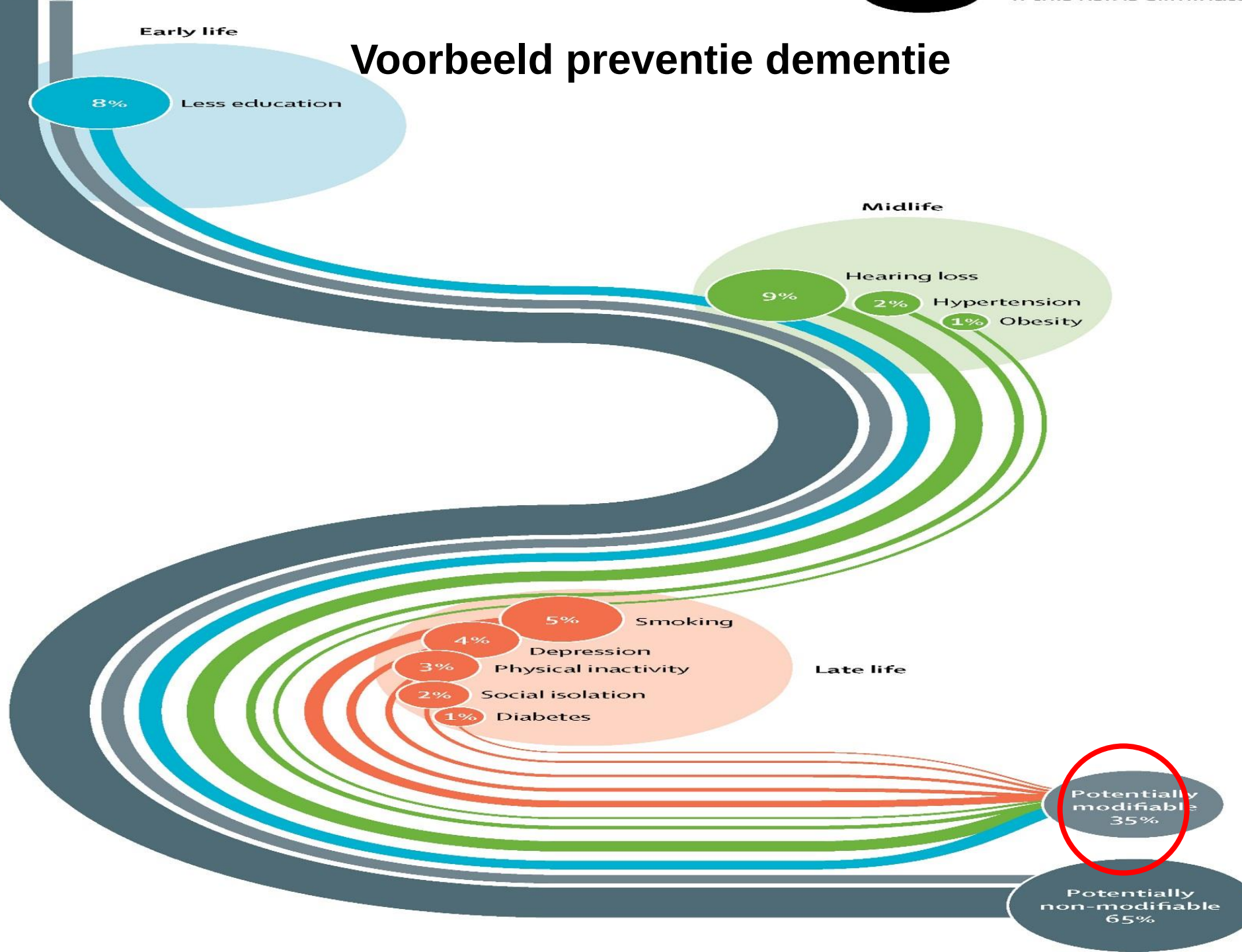
Preventie van functiebehoud

Preventie in levensloopperspectief:

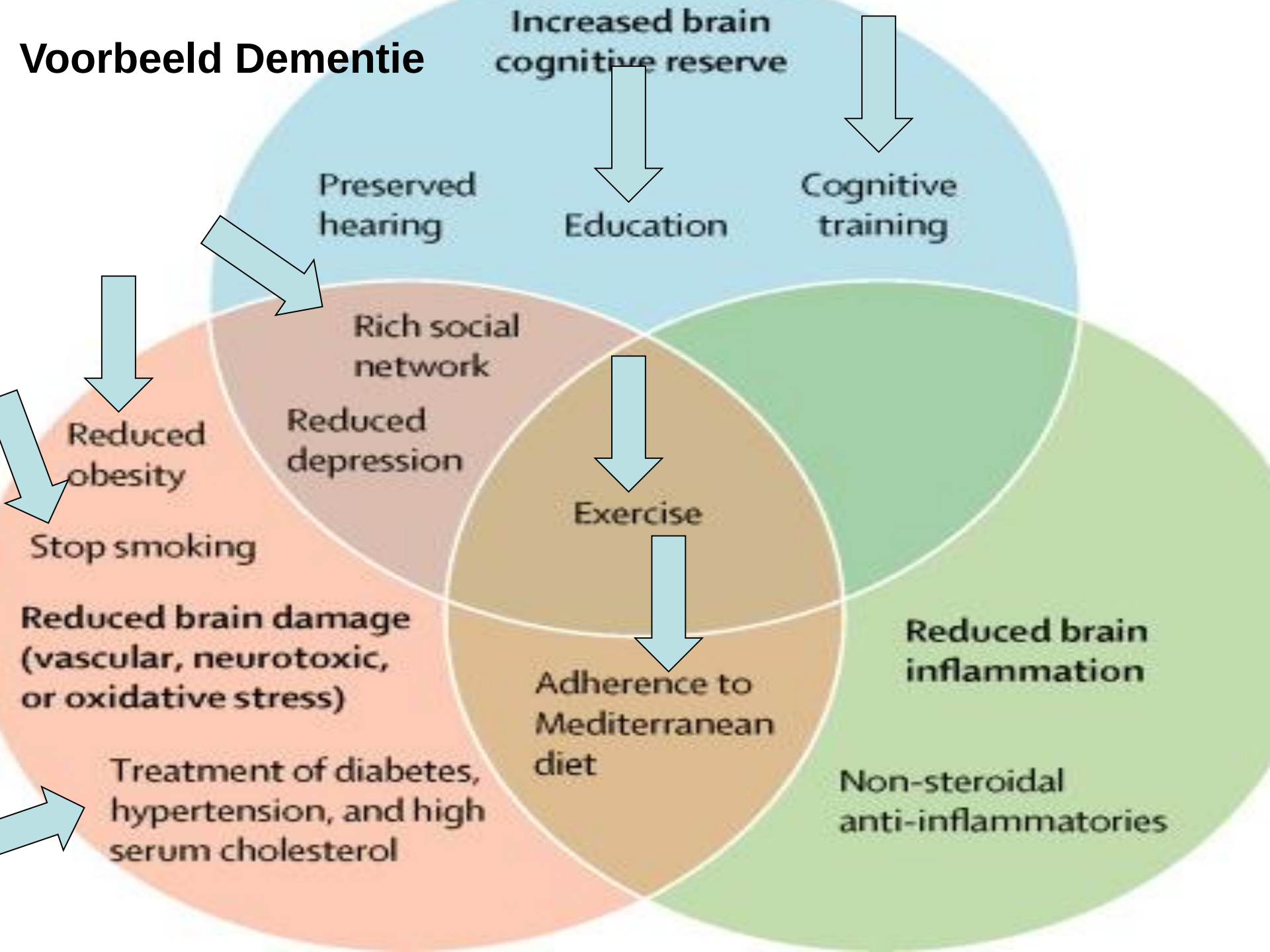
35-50 % Reductie kans op Dementie !
(Lancet; Maastricht)

45 % Reductie kans op welvaartsziekten (DM; Cardiovasc.; Depressie) !
(WHO)

Voorbeeld preventie dementie

Voorbeeld Dementie

Voorbeeld: Geïntegreerde rehabilitatie aanpak

1^e lijn

Resultaten experiment met reablement in Frederica :

- Tot **27.000 uur minder zorg en begeleiding** nodig was dan voorheen.
- Van de 220 zorgcliënten:
103 weer volledig zelfstandig verder en
68 mensen minder zorg nodig.

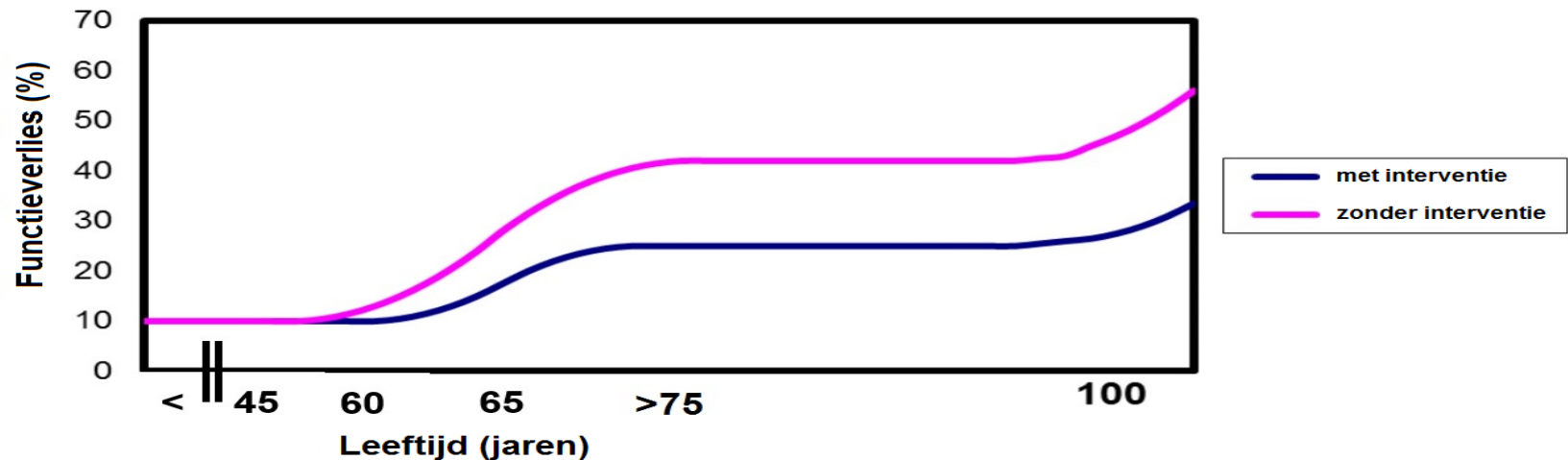
‘Het resultaat is niet alleen dat mensen weer zelf het huishouden kunnen doen en zelf een maaltijd kunnen bereiden, maar nog belangrijk is dat de deelnemers ook weer zelf kunnen opstaan uit bed en zelfstandig naar het toilet kunnen gaan.’

Prof. Tine Rostgaard: onderzoek naar en presentatie tijdens het [18e International Conference on Integrated Care](#) 2018; Het experiment met reablement in Frederica.

Preventie Tijdvensters in levensloopperspectief

Preventiemogelijkheden

Tijdvensters van potentiële preventiewinst (lager % functieverlies)

A. B. C. D. **X.**

- A. (<25) Leefstijl interventie bij jongeren (>16 jr.) met 'lage SES'-ouders
- B. (45) Leefstijlinterventie bij volwassenen met **metaboolsyndroom** en gerelateerde aandoeningen
- C. (60) Interventies op **risicofactoren**: lopen- / balans- / ondergewicht- / vermoeidheid problemen icm eenzaamheid.
- D. (65) Interventies op (vroegtijdig) **geïdentificeerde functieproblemen** (bijv. opname in ziekenhuis gerelateerd)
- X** (>75) Interventies op **prognostische factoren voor zorgtoename** (depressie, (ver) kleining netwerk, toename functieverlies of morbiditeit)

A. (<25) Leefstijl interventie bij jongeren (>16 jr.) met: 'lage SES'-ouders

**B.(45) Leefstijlinterventie
Bij volwassenen met
meta-boolsyndroom
en gerelateerde aandoeningen**

Metaboolsyndroom (3)

Verhoogt de kans op een aantal met elkaar samenhangende ziekten:

Diabetes mellitus (+complicaties), cardio - vasculaire ziekten (hersenen- infarct /-bloeding, hartinfarct, perifere ischaemie)

Mechanisme: **Orgaanfalen (incl. Hersenen)**

**C. (60) Interventies op risicofactoren:
lopen / balans / ondergewicht /
vermoeidheid i.c.m. eenzaamheid**

**D. (65) Interventies op
(vroegtijdig) geïdentificeerde
functieproblemen (bijv.
opname in ziekenhuis
gerelateerd)**

Preventie 65

Stoornissen in functioneren en opname ziekenhuis

Covinsky (2003)

- **> 70 jaar: 35%**
 - **> 90 jaar: 65%**
- } Lager functieniveau dan voor opname

Incidentie kwetsbaarheid ziekenhuizen in Nederland

- Ca. **180.000** nieuwe casus per jaar
- Ca. **500** per dag

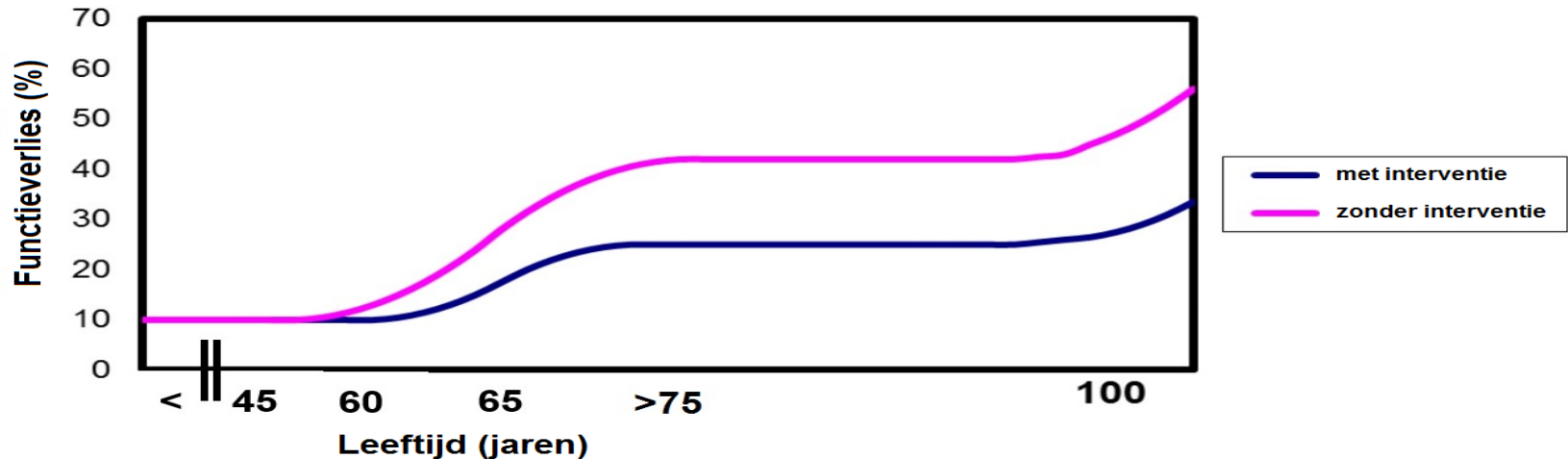
PM:

Philip van der Wees e.a: IQ Healthcare, Radboud MC Nijmegen, 2017: (International Health Policy Survey 2016):

Conclusie: Zorg coördinatie en nazorg kunnen beter in Nederland

Preventiemogelijkheden

Tijdvensters van potentiële preventiewinst (lager % functieverlies)

A. B. C. D. **X.**

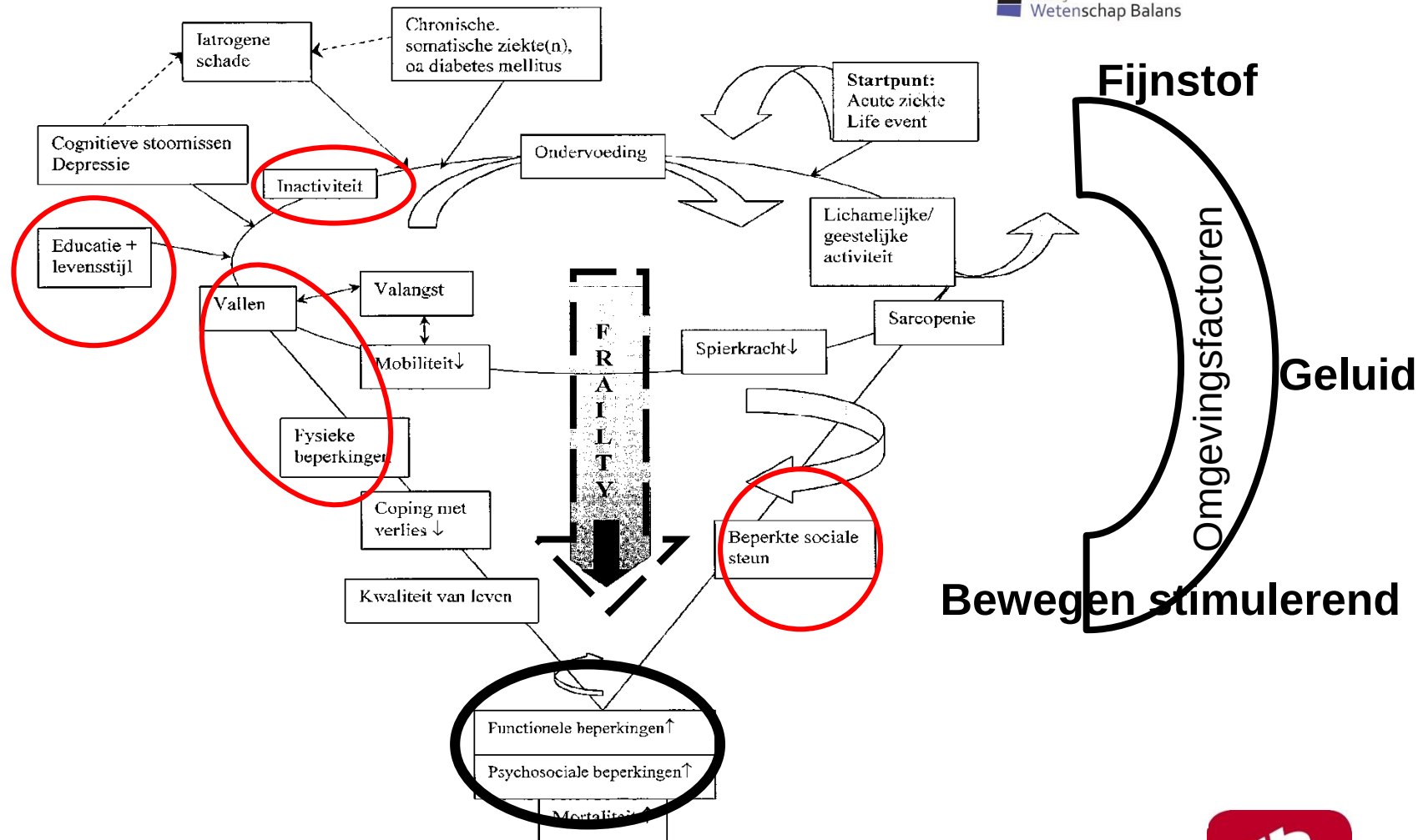
- A. (<25) Leefstijl interventie bij jongeren (>16 jr.) met 'lage SES'-ouders
- B. (45) Leefstijlinterventie bij volwassenen met metaboolsyndroom en gerelateerde aandoeningen
- C. (60) Interventies op risicofactoren: lopen- / balans- / ondergewicht- / vermoeidheid problemen icm eenzaamheid.
- D. (65) Interventies op (vroegtijdig) geïdentificeerde functieproblemen (bijv. opname in ziekenhuis gerelateerd)
- X** (>75) Interventies op prognostische factoren voor zorgtoename (depressie, (ver) kleinzing netwerk, toename functieverlies of morbiditeit)

Integrale duurzame aanpak

Consequenties opleidingen en praktijk

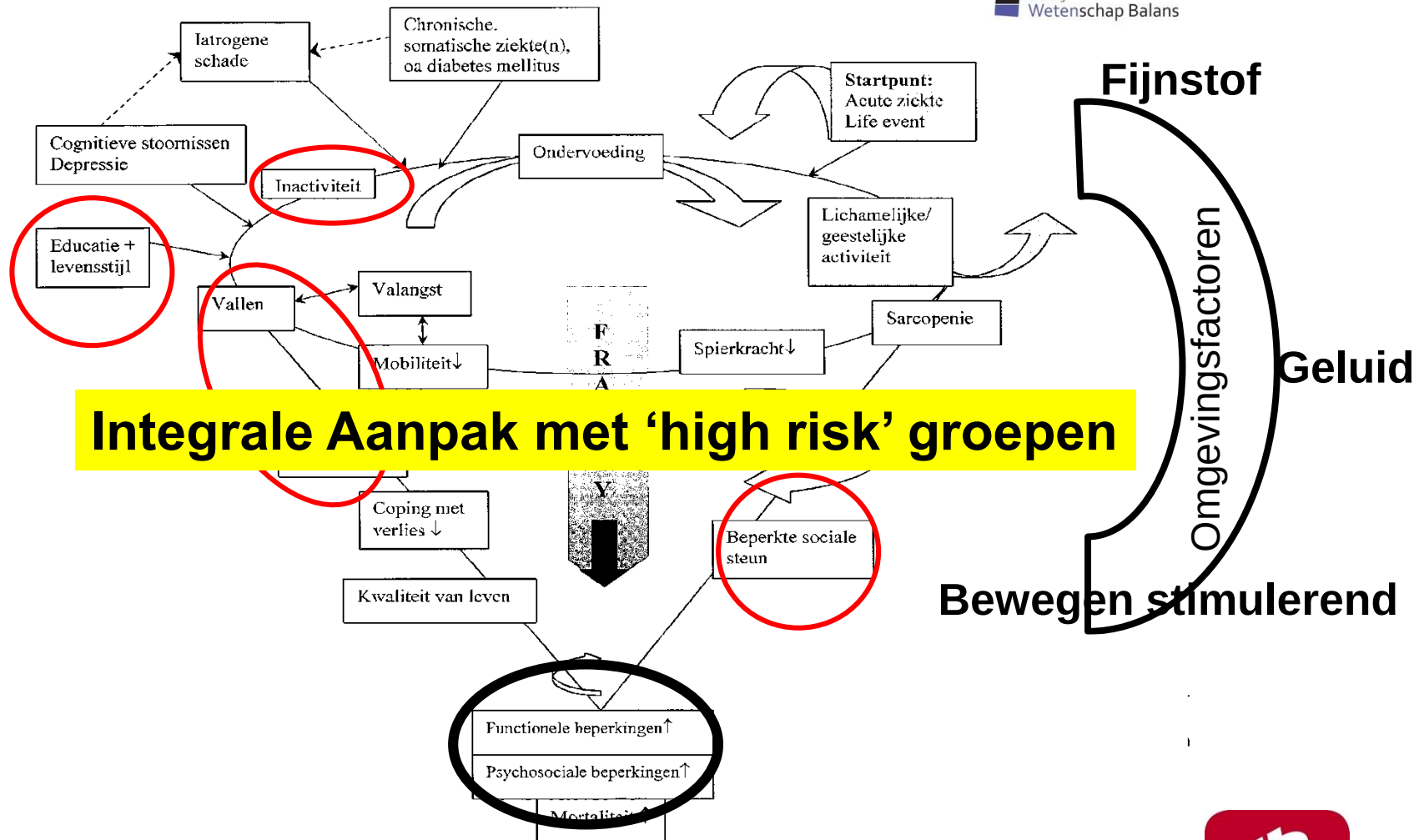
Complexiteit door interacties

Stichting
Wetenschap Balans

Complexiteit door interacties

Stichting
Wetenschap Balans

Interprofessioneel

Proactief Interprofessioneel Klinisch redeneren

In vijf fasen:

1. Identificeren/signaleren(meetinstrumenten)
2. Brede analyse: DSA – analyse: [CGA]
3. Integraal GAS – plan [+ SDM/ACP]
4. MDO/ZLP
5. Evaluatie [PM: > 80 % treatment fidelity]

Interprofessioneel uitvoeren

Persoonlijk geïntegreerd maatwerk
in inter-professioneel teamverband

Dank u!
Zijn er vragen, opmerkingen?

overtref jezelf